

מחודדים

ת"ר ושנתם שיהיו דברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5.)

סיכומי דף היומי

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
בהרה"ח ר' בנימין ביינוש זצ"ל

גליון
194

כלתה מדתו על שפת תקרה - מותר לטלטל בכל הבית ע"י זריקה, ואין חוששים שמה ימשך ברגליו לתוך הבית - גם לרב הונא - משום ש'תקרת הבית חובטת' (שנראה כמורדת וסותמת, וניכר ששם כלתה מדתו)

הולכי כוהו לעיר אחרת ונתנוהו בדיר או בסהר - לרבן גמליאל ורבי"ע מהלך את כולה, ואע"פ שלא שבת באויר מחיצותיהם מבעוד יום, חשובין כארבע אמות משום שיצא באונס מתחומו. ולרבי יהושע ור"ע אין לו אלא ארבע אמות, או משום שגזרו על הלילך בדיר וסהר אטו הלילך בבקעה שאין לה מחיצות, או שאין מחשיבין כל הבית כארבע אמות, משום שלא שבת באויר המחיצות מבעוד יום.

וכן המפליג מחוץ לתחום, דינו כמי שנתנוהו בדיר וסהר - לרבן גמליאל ורבי"ע מהלך את כולה, ולרבי יהושע ור"ע רק בארבע אמות (משנה לעיל מא:).

לרב הלכה כר"ג בספינה ובדיר וסהר שמהלך את כולה. ולשמואל הלכה כמותו בספינה ולא בדיר וסהר. וטעם החילוק: לרבה שמשום ששבת באויר מחיצות הספינה מבעוד יום, לרבי זירא שהספינה נוטלתו מתחילת ארבע ומנחתו בסוף ארבע (שנכנס בע"כ לארבע אמות אחרות ונותנים לו שוב ארבע אמות. פירוש הנראה עיקר לר"ש). ואם נפחתו דופני ספינה או קפץ מספינה לספינה, לרבה מודה שמואל שאסור להלך בכולה, ולרבי זירא מותר.

לשיטת רבה הכל מודים בספינה מהלכת שמהלך את כולה, משום שנוטלתו מתחילת ארבע לסוף ארבע, ומחלוקת התנאים בספינה שאינה מהלכת. ומ"מ החמירו רבי יהושע ור"ע על עצמם - גם בספינה מהלכת - שלא לילך בכולה, שמהלך תעמוד פתאום ולא ירגישו בכך.

דף מ"ג, יום ב' ג' תשרי צום גדליה תשפ"א.

עמוד א'

נסתפקו בגמרא אם יש תחומין למעלה מעשרה. ונפקא מינה: א. בעמוד גבוה עשרה שאינו רחב ארבעה (ואין נוח להלך בו), וראשו האחד בתוך התחום והשני מחוץ לתחום (אבל עמוד רחב ארבעה 'ארעה סמיכתא' היא ואסור). ב. כשהולך בקפיצה למעלה בעשרה ע"י שם. ג. ספינה מהלכת למעלה מעשרה. (אבל אם מהלכת בפחות מעשרה - יש בה דיני תחומין). ולא נפשט הספק.

עמוד ב'

אין אליהו בא לא בע"ש ולא בערב יו"ט מפני הטורח, שמנחים צרכי שבת והולכים להקביל פניו. אבל משיח יכול לבוא בע"ש, שכל הגויים יהיו עבדים לישראל והם יטרחו עבורם.

האומר הריני נזיר ביום שבת דוד בא - מותר לשתות יין בשבתות וימים טובים ואין חוששים שיבוא משיח, שכיום לפנינו כווא יבוא אליהו, וכבר מובטח שלא יבוא אליהו בע"ש וערב יו"ט. **ואסור לשתות יין בימות החול,** שמהלך יבוא משיח היום. ואע"פ שלא שמענו שכבר בא אליהו מאתמול, שמהלך בא לב"ד הגדול. **וגם בערב שבת אסור לשתות,** שהרי משיח יכול לבוא בע"ש. **וגם ביום ראשון אסור,** שמהלך בא אליהו בשבת. ואע"פ שיש איסור תחומין, שמהלך אין דין תחומין למעלה מעשרה.

אם נדר בימות החול, אסור לשתות גם בשבת ויו"ט שמהלך בא משיח לב"ד הגדול בע"ש. ורק אם נדר בשבת ויו"ט מותר לשתות באותו היום. (שהיום בוודאי לא יבוא משיח, שאינו בא בשבת ויו"ט) ומכאן ואילך אסור גם בשבת ויו"ט, שמהלך בא מערב שבת.

שפופרת היתה לרבן גמליאל שהיה מביט וצופה בה אלפים אמה ביבשה או בים, ועל ידה היה יודע שכבר היתה ספינתו בתוך התחום מבעוד יום.

הרוצה לידע כמה עומקו של גיא - ימדוד כמה אמות יכול להסתכל בשפופרת ביבשה, ויסתכל בה על שפת הגיא לעומקו, ויתרחק לאחוריו עד שיבחין צפיית השפופרת כלה במקום שכלה עומק הגיא, וידע עומק הגיא ושיעור שנתרחק משפתו היא כמדת צפיית השפופרת.

הרוצה לידע כמה גבהו של דקל - מודד קומתו וצלו של דקל, וצל קומתו עצמו, ולפי מה שירבה צל קומתו על קומתו, ידע שכך ריבוי צל הדקל על הדקל.

הרוצה שלא חיה רעה בצל קבר מפני חום השמש (שמהלך ריח את המת ויחטטנו), נועץ קנה בארבע שעות ביום - שבאותה שעה החיות מתאוות לצל - ויעשה שיפוע ארוך להיכן שצילו נוטה.

דף מ"ד, יום ג' פרשת האזינו ד' תשרי תשפ"א

לזכות יעקב יחזקיהו בן רבקה פיגה

עמוד א'

מי שיצא באונס מחוץ לתחום - אם יש אנשים הרבה שיכולים לצאת חוץ לתחום ולעשות

דף מ"א, שב"ק א' דראש השנה תשפ"א.

עמוד א'

תענית יחיד או תשעה באב שחל בערב שבת י"א שאינו משלים תעניתו, כדי שלא יכנס לשבת כשהוא מעונה, וכן נהגו בדורו של רבן גמליאל. וי"א שמשלים תעניתו, וכן הלכה.

תשעה באב או ערב תשעה באב שחל בשבת אוכל ושותה כל צרכו בסעודת המפסקת ומעלה על שולחנו אפילו כסעודת שלמה המלך בשעתו (אע"פ שבחול אסור לאכול בסעודה זו שני תבשילין ולא בשיר ויין). ומפסיק מבעוד יום.

אין גוזרין תענית על הציבור בראשי חדשים בחנוכה ובפורים. ואם התחילו להתענות כ' או ל' יום ונכנסו בהן ימי חנוכה או ר"ח אין מפסיקין. לרבן גמליאל אין משלימין להתענות כל היום, ולחכמים משלימין.

בני סנאב בן בנימין אין משלימין תענית של תשעה באב שחל בשבת ונדחה ליום ראשון, שהוא יו"ט שלהם שהיו מקריבין בו קרבן עצים. ובתשעה באב שלא נדחה משלימין התענית אע"פ שהוא ערב יו"ט שלהם. וגם למ"ד שאין משלימין בתשעה באב של ערב שבת, כיון שהוא ערב יו"ט של דבריהם.

פרק מי שהוציאוהו

עמוד ב'

מי שהוציאוהו נכרים או רוח רעה חוץ לתחום, אין לו אלא ארבע אמות. החזירוהו לתוך התחום, כאילו לא יצא, והולך בכל העיר וחוצה לה אלפים בכל רוח. הולכי כוהו לעיר אחרת המוקפת מחיצות או לדיר וסהר המוקפין, י"א שמהלך את כולה וי"א שאין לו אלא ד' אמות. **שלשה דברים מעבידין את האדם על דעתו ועל דעת קונו** גוים רוח רעה ודקדוקי עניות. ויבקש רחמים מהקב"ה שיציל אותו מהם.

שלשה אינם רואים פני גיהנום דקדוקי עניות, חולי מעיים, ומי שיש לו נושים. וי"א גם מי שיש לו אשה רעה ואינו יכול לגרשה, שכתובתה מרובה או שיש לו בנים ממנה. וצריך לקבל ייסורים אלו מאהבה משום שמכפרין עליו.

שלשה מתים כשהן מספרין חולי מעיים, חיה (יולדת), וחולי הדרוקן. וצריך לזמן להם תכריכין.

הוציאוהו נכרים חוץ לתחום וחזר לדעת, או שיצא לדעת והחזירוהו נכרים - אין לו אלא ארבע אמות.

הוציאוהו נכרים חוץ לתחום והוצרך לנקביו, מותר לו לצאת מארבע אמותיו, שגדול כבוד הבריות שדוחה לאו של 'לא תסור', ואיסור תחומין הוא דרבנן. ואם פיקח הוא, יכנס לתוך התחום, והרי הוא כאילו לא יצא כיון שחזר ברשות.

דף מ"ב, יום תרועה ראש השנה תשפ"א.

עמוד א'

פירות שיצאו חוץ לתחום ולא חזרו למקומן - אסור לטלטלם חוץ מארבע אמותיהם. ולענין אכילה, אם יצאו במזיד אסורים. ואם יצאו בשוגג, לת"ק מותרים ולרבי נחמיה אסורים. **חזרו למקומן** - לת"ק בין בשוגג ובין במזיד מותרים (באכילה, ובטלטול בכל העיר ואלפים לכל רוח - ביו"ט שאין איסור טלטול), וכן פסק רב פפא משום שהפירות אנוסים ע"י המוציאם. ולרבי נחמיה חזרו בשוגג מותרים, במזיד אסורים.

היה מהלך ואינו יודע תחום שבת, מהלך אלפיים פסיעות בינוניות, שדרך הליכתו של אדם הוא אמה.

שבת בבקעה והקיפוה נכרים מחיצה (לדירה) באמצע השבת - מהלך אלפים אמה במקום שבינתו, ואין מחשיבין את כל המקום המוקף כארבע אמותיו, לפי שלא היו המחיצות בשעת שבינתו. **ולענין טלטול** - לשמואל מטלטל בתוך אלפים כדרכו, וחוץ מאלפים - שאין יכול להלך שם - מטלטל ע"י זריקה. ולרב הונא מטלטל רק ארבע אמות, שמחוץ לאלפים לא יטלטל ע"י זריקה שמהלך אחר חפצו, ותוך אלפים אסור משום רשות שנפרצה במלוואה למקום האסור לה.

עמוד ב'

המודד אלפים ממקום שהניח עירובו וכלתה מדתו בחצי העיר, לא יעבור תחום אלפים ממקום עירובו, כיון שלא שבת בתוכה, אין כולה נחשבת כארבע אמותיו. אבל מותר לטלטל בכל העיר (אם יש בה עירוב או ביו"ט), ומחוץ לאלפים מטלטל לרב נחמן ע"י זריקה ולרב הונא ע"י משיכה.

כלתה מדתו בחצי החצר - מותר להלך בחצי החצר, ואסור להלך בחצי השני. ואין חוששים שמהלך יטלטל בכולה.

עמוד א'

האומר שביתתי תחת אילן שעומד סוף אלפים ממקומו - לשיטת רב לא יזוז ממקומו, שבמקום רגליו אין לו שביטה משום שעקר דעתו ולבו מכאן, וגם תחת האילן אין לו שביטה, י"א משום שלא פירש באלו ד' אמות שחת האילן תהיה שביטתו, וי"א משום 'כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו', וכמו שאם בירר ד' אמות בצפון אין יכול לקנות שביטה גם בד' אמות בצד דרום, כך בבת אחת אינו קונה. לשיטת שמואל, אין יכול לילך לביתו, אבל הולך עד תחת האילן ותחתיו של אילן נעשה 'חמר גמל', שלצד צפון - לביתו - מודד אלפים מוד' אמות שבדרום האילן, ולצד דרום מודד מן הצפון, כיון שלא בירר אלו ד' אמות קנה לשביטתו.

לשיטת רב - אם אמר יקנו לי ארבע אמות מתוך שמונה שיש תחת האילן, לסוברים ב'שביטתי תחתיו' שלא קנה משום שלא פירש מקום שביטתו, גם כאן לא קנה. למפרשים משום כל שאינו בזה אחר זה וכו', כאן קונה שביטה משום שקנה רק ד' אמות.

המורה במעשרות, פירותיו מתקנים, ומעשרותיו מקולקלים משום שטבל מעורב בהם. ואין אומרים שלא יחול עליו כלל שם מעשר משום 'כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו', שמעשר שייך גם על חצאין, ועל כל גרגיר חל שם מעשר לפי חשבון.

יצאו שנים בעשירי וקרא אותם עשירי, עשירי אחד עשר מעורבים זה בזה, והיינו שאחד מהם מעשר והשני שלמים ואין ידוע איזה מהם, וינהג בשניהם כדיני מעשר ושלמים. ואין אומרים שלא יחול שם מעשר משום כל שאינו בזה אחר זה וכו', לפי שמעשר בהמה שייך בזה אחר זה בטעות, שאם קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולי"א עשירי, שלשתם מקודשים.

תודה שנשחטה על שמונים חלות, אם אמר שיקדשו ארבעים מתוך שמונים נתקדשו ארבעים, אמר 'לא יקדשו ארבעים אלא אם קדשו שמונים' לא נתקדשו כלל. הפריש שמונים סתם, לחזקה נתקדשו ארבעים שכוונתו לאחריות אם יאבדו או יטמאו ארבעים הראשונים, ולר' יוחנן לא נתקדשו שנתכוון לקרבן גדול.

עמוד ב'

לשיטת רב שאינו קונה שביטה כלל לפי שלא בירר ד' אמות, י"א שאם יש תחת האילן פחות מ"ב אמה, נחשב שקנה שביטה במקום מסוים, שבוודאי יש חלק ממקום שביטתו בארבע אמות האמצעיות. וי"א רק אם יש שם שבע אמות, שאז 'מקצת ביתו ניכר', שבאמה האמצעית ודאי קנה שביטה.

אמר שביטתי במקום שיש לו מחיצות והוא מארבע אמות ועד בית סאתיים, א"צ לסיים ארבע אמות - גם לשיטת רב - לפי שכל המקום נחשב כד' אמות ומהלך בכולה וחוצה לה אלפים אמה לכל רוח.

היו שנים בדרך, אחד מכיר מקום שביטתו ואחד אינו מכיר, זה שאינו מכיר מוסר שביטתו למכיר, והמכיר אומר 'שביטתנו במקום פלוני'.

אם יש ממקום שעומד בדרך עד עיקרו של אילן - שקונה שביטה תחתיו - אלפים וארבע אמות, מודה שמואל לרב שלא יזוז ממקומו אם לא בירר ארבע אמותיו, שמה שביטתו בצד השני של האילן שהוא חוץ לתחמו.

לשיטת שמואל - אם טעה ועירב לשתי רוחות, או ששלח את עבדיו לערב ועירבו לו כל אחד לרוח אחרת, מהלך לצפון כעירובו לדרום ולדרום כעירובו לצפון, ואם הניח כל אחד את העירוב בסוף אלפיים, לא יזוז ממקומו.

דף נ"א, יום ג' י"א תשרי תשפ"א.

עמוד א'

הבא בדרך ומכיר אילן ואמר שביטתי בעיקרו, קנה שביטה רק באופן שאם ירוץ יכול להגיע לשם קודם שתחשך.

שנים שהלכו בדרך, אחד מכיר מקום מסוים לשבות בו והשני אינו מכיר, זה שאינו מכיר אומר למכיר 'שביטתי עמך', והמכיר אומר 'שביטתנו במקום פלוני'.

שבו איש תחתיו - אלו ד' אמות שיש למי שיצא חוץ לתחום. אל יצא איש ממקומו - אלו אלפים אמה של תחום שבת, שלמדנו מקום מקום ומקום מניסה וכו' ממגרשי הערים שנאמר בהם 'ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה'.

לרבי חנינא בן אנטיגנוס מודדין אלפים אמה עגולות, אע"פ שבמגרשי הערים מודדים מרובעות שנאמר 'פאת', משום שנאמר 'זה יהיה לכם מגרשי הערים', לזה אתה נתן פיאות ולא לשובתי שבת. ולחכמים מודדים מרובעות כמגרשי הערים, שדורשים תיבת 'זה' - כזה יהו כל שובתי שבת.

המעביר ד' אמות ברשות הרבים אינו חייב עד שיעביר הן ולאכסונו, והיינו שיעביר ד' אמות וחי' חומשי אמה - שצריך ליתן פיאות לד' אמות כמו במגרשי הערים משום 'כזה יהיו כל שובתי שבת', ולענין העברה שלא שייך פיאות נותנים בכל אופן שיעור אלכסונו.

עמוד ברה"ר גבוה עשרה ורחב ארבעה שדינו כרשות היחיד, היינו דוקא רבוע שיש לו פיאות כמגרשי הערים משום 'כזה יהיו כל שובתי שבת', אבל עגול שאין בו אלכסון לא.

עמוד ב'

שיטת רב נחמן: האומר שביטתי במקומי - לרבי מאיר, אם הוא עני כגון הבא בדרך ואין לו פת, מערב ברגליו, אבל עשיר לא. ולרבי יהודה גם עשיר מערב ברגליו. האומר שביטתי במקום פלוני - לדברי הכל עני מערב ברגליו, ועשיר לא.

שיטת רב חסדא: האומר שביטתי במקומי - אחד עני ואחד עשיר מערב ברגליו, שעיקר עירוב ברגל. האומר שביטתי במקום פלוני - לרבי מאיר עני מערב ברגליו ועשיר לא, ולרבי יהודה אפילו עשיר מערב ברגליו.

הלכה כרבי יהודה וכשיטת רב נחמן, שהאומר שביטתי במקומי אחד עני ואחד עשיר מערב ברגליו.

דף נ"ב, יום ד' י"ב תשרי תשפ"א.

עמוד א'

הקונה שביטה ברגליו יש לו ד' אמות חוץ מאלפים לכל רוח. ונתספקו בגמרא אם גם

שיעור ארבע אמות נלמד מהפסוק 'שבו איש תחתיו' כתחתיו, שגופו של אמות, ועוד אמה אחת לרבי מאיר כדי לפשוט ידיו ורגליו ויש לו ד' אמות גדולות, שפישוט ידיו ורגליו הוא יותר מאמה, ולרבי יהודה כדי שיטול חפץ תחת מרגלותיו ויניח תחת ראשותיו, ויש לו ארבע אמות מצומצמות.

ארבע אמות שאמרו, מודדים בכל אחד לפי אמות שלו, ולאדם שגופו בינוני ואמתו קצרה מודדים באמה של ששה טפחים.

שלוש חצירות הפתוחות זו לזו ופתוחות לרה"ר, ועירבו שתי החיצונות עם האמצעית, לרבי שמעון מותר לטלטל מאמצעית לשתי החיצונות ומהחיצונות לאמצעית, ושתי החיצונות אסורות זו עם זו. לחכמים שלשתן אסורות, לפי שדיירי החצירות מרובים, וחוששים שלא ידעו כולם לזהר ויטלטלו כלים ששבתו באחת מן החיצונות לחיצונה האחרת דרך האמצעית. שלשה אנשים שיש להם ד' אמות והאמצעי מובלע ביניהם, החיצונים אסורים זה עם זה והאמצעי מותר עמהם - גם לחכמים - לפי שהם מועטים ואין לחשוש שלא יזהרו.

עמוד ב'

שלוש חצירות הפתוחות זו לזו, ועירבו שתי החיצונות עם האמצעית. אם נתנו את עירובן בחצר האמצעית בבית אחד, כולן נחשבות כחצר אחת ומותר לטלטל מזו לזו.

מה ששינו במשנה שחיצונות אסורות זו עם זו הוא באחד מאופנים אלו:

א. י"מ שאמצעית נתנה עירוב בכל אחת מן החיצונות, ואז אינו נחשבות כחצר אחת. ואין אומרים שלאחר שעירבה האמצעית עם הראשונה, היא מערבת עם האחרת בשליחותה של הראשונה, שמכיון שלא עירבו שתי החיצונות יחד גילו דעתן שאינן רוצות להתערב.

ב. י"מ שנתנו שתי החיצונות עירוב בשני בתים של האמצעית, שאין החיצונות מתערבות יחד. ואין איסור לטלטל באמצעית משום שלא נשתתפו כולן בעירוב אחד (כאחד מאנשי חצר שלא עירב שאוסר את כולם), שלא נחשב ע"י העירוב שכולם דרים שם רק להקל ולהתיר טלטול, ולא להחמיר.

חמשה בני חצר אחת שנתנו את עירובם בבית אחת בשני כלים, לבית שמאי אינו עירוב ולבית הלל הוא עירוב. נתנוהו בשתי בתים, לדברי הכל אינו עירוב.

דף מ"ט, יום א' ט' תשרי ערב יו"כ תשפ"א.

לעילוי נשמת האשה החשובה מרת רחל ב"ר צבי גלב"ע ערב יו"כ תשל"ט

עמוד א'

לשיטת רב - שלש חצירות הפתוחות זו לזו, ועירבו שתי החיצונות עם האמצעית. לרבי שמעון מותר לטלטל כלים ששבתו בחיצונות לאמצעית, ומאמצעית לחיצונות. ולחכמים מותר לטלטל מחיצונות לאמצעית ולא מאמצעית לחיצונות, משום ששתי החיצונות שלא עירבו יחד רשויות חלוקות הן, וזו מושכת את האמצעית לכאן וזו לכאן. והלכה כרבי שמעון (גמ' להלן ע"ב). לשיטת שמואל (ללשונו שני שחכמי לרש"י עיקר) - לר"ש מותר לטלטל מחיצונות לאמצעית ולא מאמצעית לחיצונות, ולחכמים שלשתן אסורות.

חצר שבת שני מבואות - עירבו בני החצר עם שני המבואות, אסורים לטלטל מהחצר לשני המבואות (גם לר"ש שההלכה כמותו, לשיטת שמואל הנ"ל). לא עירבו עם שניהם - אם רגילים בימות החול לצאת ולבוא דרך שניהם, אוסרת חצר זו על בני שני המבואות להוציא מחצרותיהם למבוי. אם רגילים רק במבוי אחד ולא בשני, בני מבוי שרגילים בו אסורים בטלטול, שחצר זו אוסרת עליהם משום שלא נשתתפה עמהם, ובני מבוי שאינם רגילים בו מותרים, שאין החצר חלק ממבוי זה. עירבו רק עם בני מבוי שאינם רגילים בו, הותר המבוי שרגילים בו, שסילקו את עצמם ממבוי זה. עירבו בני מבוי שרגילים בו לעצמן, ובני מבוי שאינם רגילים בו לא עירבו, ובני חצר זו לא עירבו עם אחד מהן, דוחים אותה אצל מבוי שאינה רגילה בו שלא תאסור על בני מבוי שרגילים בו, שכופין על מדת סדום.

המקפיד שלא יאכלו בני החבורה את הפת שנתן בעירוב, לשמואל אין עירוב עירוב, שהרי 'עירוב שמו' וצריך שתהיה שותפות נוחה ועריבה. לרבי חנינא עירוב עירוב.

הניח את העירוב בשני כלים - אם משום שנתמלא כלי הראשון, לבית שמאי אינו עירוב ולבית הלל עירוב עירוב. חילקו מתחילה לשני כלים, גם לב"ה אינו עירוב משום 'שעירוב' שמו.

בעליו של הבית אשר בו מניחים את העירוב א"צ ליתן שם פיתו (ואפילו אם אין לו פת בכל הבית), שלכולם נחשב כדירה משום פיתו, וק"ו על זה שדר בו ממש.

י"א עירוב משום קנין - שבעל הבית מקנה לכולם את רשותו וכולם בעליו, ואין קונים במעה מפני שאינה מצויה בערבי שבתות, ואם עירב במעה אינו מועיל שמה יאמרו מעה עיקר, וכשלא ימצאו מעה לא יעירבו בפת ותשתכח תורת עירוב.

וי"א משום דירה - שדעתו של אדם על פיתו, וכאילו דר באותו בית.

למ"ד עירוב משום קנין מערביין בכלי וקונה רשותו ע"י קנין סודר, וצריך שתהיה הפת שוה פרוטה, ואי אפשר לעשות את הקטן שליח לערב עליו שאין יכול לקנות ולהקנות.

ולמ"ד משום דירה אין מערביין בכלי, ומערביין בפת שאינו שוה פרוטה, וקטן גובה את העירוב שאינו עושה כלום.

עמוד ב'

חמשה שעירבו בחצר אחת ורוצים לערב גם עם חצר אחרת, נותנין בתוכה את העירוב שהניחו בחצירן. ויכול אחד מהם להוליך פת אחת בחצר השניה, משום שנעשה שליח לכולם (לעשות להם קנין או דירה).

הבא בדרך וחשכה לו, ומכיר אילן וגדר בסוף אלפים ממקום שעומד, ואמר 'שביטתי תחתיו' - כדי שיוכל לילך משם אלפים אמה לביתו - לא אמר כלום (בסיכום של דף נ' יבואר בס"ד מה דינו).

אמר 'שביטתי בעיקרו של אילן', מהלך ממקום רגליו ועד עיקרו אלפים אמה, ומעיקרו ועד ביתו אלפים אמה. ואם אמר שביטתי במקומי, יש לו ממקומו אלפים אמה לכל רוח.

אלפים אמה - של תחום שבת - לרבי חנינא בן אנטיגנוס הן עגולות, ולחכמים מרובעות, כדי להרויח זוויות.

לרבי מאיר לא התירו לערב ברגליו - בלא פת - אלא למי שאין לו פת. ולרבי יהודה מותר גם למי שיש לו, ולא אמרו שמערביין בפת אלא כדי להקל ולשלחו ע"י שליח.

